

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 21.12.2017
Sayı : 1619

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2017 yılı içerisinde ise hem ülkemiz hem de dünya genelinde sel, kasırga, kuraklık gibi aşırı hava olaylarının sıklığı ve şiddetinin arttığına tanık olduk. İklim değişikliği uzun bir süre “geleceğin sorunu” olarak resmedildi ancak bu dönem sona ermiştir. Gelecek, şimdidir. Bir yandan iklim değişikliğinin etkilerini tartışmaya mahal vermeyecek bir şekilde günlük hayatımızda yaşarken, diğer yandan düşük karbonlu teknoloji, çözüm ve yaşam biçimlerinin yaygınlaştığını görmekteyiz. Ülkemizde ise iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum politikaları genellikle birer “maliyet kalemi” olarak algılanmaktadır. Mevcut iklim politikalarının yetersiz olduğuna dair pek çok gösterge mevcuttur. Daha tutarlı politikalar için ise bütüncül bir bakış açısına ihtiyaç duymaktayız. İklim değişikliğini bilim insanlarının önerdiği 1,5 – 2°C bandında dizginleyemediğimiz takdirde Türkiye’de üretim, milli gelir ve istihdamda referans senaryolara göre düşüş, gıda fiyatlarında ise artış yaşanacağı yapılan araştırmalar sonucu ortaya konmaktadır. İklim değişikliğiyle mücadele hedeflerine ulaşamamanın neden olacağı riskler ve maliyetler nelerdir sorusuna yanıt aramak, geleceğe hazırlıksız yakalanmamak için gerekli önlemleri ivedilikle almak adına TBMM çatısı altında yürütülmesi için Anayasanın 98 ve İçtüzüğü’nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Ökan Göktençioğlu
Etiler, Beşiktaş
İstanbul

D. Fikri SAGLAM
Mersin mv.
Mersin

Saygılarımla,
Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Tahsin Torhan
Kocaeli MV.

Nihat Yeşil
Konya

Kenan ZERBEK
Konya
Konya

Orhan SARIBAC
Bursa

Özcan YERLİ
Konya

Mehmet GÖKDAĞ
Gaziantep Milletvekili

Niyazi Ali Kaya
Antalya

Sevil SARILHAN
Ankara MV.

M. Gökdağ
Gaziantep

Ali Hacıoğlu HAKVERDİ
İstanbul

Yakup
İstanbul

GEREKÇE

2016 yılında yürürlüğe giren Paris Anlaşması ile, iklim değişikliği ile mücadele için küresel sıcaklıklardaki artışın 1,5-2°C bandında sınırlandırılması hedefi uluslararası toplumca kabul edilmiştir. Doğal Hayatı Koruma Vakfı ve Yeryüzü Derneği tarafından hazırlanan "Ataletin Bedeli Raporu", söz konusu hedefe ulaşılamamasının Türkiye'ye maliyetlerinin neler olabileceği sorusuna yanıt aramakta, biyofiziksel ve sosyoekonomik etkenleri beraber ele almaya imkân veren değişik senaryolar altında Türkiye'nin önündeki olası patikaları anlamayı amaçlamaktadır.

İklim hedeflerine ulaşamamanın sağlık, tarım ve enerji sektörleri ile üretkenlik ve istihdam gibi makroekonomik indikatörlere etkilerinin değerlendirildiği analizde, genel ekonomik faaliyetler üzerinde iklim değişikliği kaynaklı etkileri değerlendirebilmek için bütünleştirilmiş göstergeleri ele alan entegre bir yaklaşım kullanılmaktadır. Çalışma kapsamında gerçekleştirilen makroekonomik analiz, sıcaklık değişikliklerine bağlı olarak toplam faktör verimliliğindeki değişim ile ek üretkenlik ve uluslararası fiyat etkilerinin tarım sektörü üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır. Analizin başlıca bulgularına göre:

- İklim değişikliğinin etkilerinin toplam yurtiçi hasılda (GSYH) referans senaryoya göre düşüşe yol açacağı öngörülmektedir. Analiz, 2018-50 döneminde sıcaklıklarda 1,5-2,5°C artış olması durumunda, uyum için ek önlemler alınmadığı ve özel çevresel politikalar tasarlanmadığı takdirde referans senaryoya göre GSYH'de yüzde 9,8 ile 26,8 arasında bir birikimli kayıp yaşanabileceğini öngörmektedir. Sıcaklık artışının daha yüksek seyrettiği, iklim değişikliğine uyum ve emisyon azaltımı için gerekli adımların atılmadığı bir senaryo altında ise referans senaryoya göre 2050 yılında kişi başı gelirdeki düşüşün yüzde 50 oranına yükselmesi de söz konusudur. Bu senaryo altında 2040-50 arasında ekonomik küçülmeye karşı karşıya kalma ihtimalimiz vardır.

- Ekonomik faaliyetlerin maruz kalacağı negatif şok sonucunda kayıtlı istihdam ve ücretlerde düşüş yaşanacağı, söz konusu düşüşün özellikle düşük gelirli bölgeleri etkileyeceği, yüksek gelirli bölgelere göçü tetikleyeceği tahmin edilmektedir.

- Tarım sektöründeki küresel fiyat artışları ile tarımsal üretkenlikte düşüş, tarımsal ürünlerin fiyatlarında tüm ekonominin fiyat düzeyine kıyasla oldukça yüksek artışlara neden olacaktır. Sıcaklık artışının yüksek düzeylere ulaştığı, iklim değişikliğine uyum ve emisyon azaltımı için gerekli adımların atılmadığı, dolayısıyla iklim hedeflerinin tamamen uzağına düşüldüğü bir senaryo altında referans senaryoya göre gıda fiyatlarındaki artış yüzde 250'yi bulabilecektir. İklim değişikliğinin etkilerinin en yoğun hissedileceği coğrafyalardan birisi olan ülkemizde bu etkilerin maliyetlerinin ne olacağına dair sorulara bütüncül yanıtlar henüz mevcut değildir. Bununla beraber, iklim değişikliğiyle mücadele için elzem olan düşük karbonlu kalkınma seçeneklerinin sunduğu sosyal, ekonomik ve çevresel fırsatlar da göz ardı edilmektedir.

Bu eksiklikler, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne taraf 170 ülke tarafından kabul edilmiş olan Paris Anlaşması'nın onayına dair ulusal ölçekteki tartışmaları da güdük kılmaktadır. Türkiye özelinde beşeri gelişim, ekonomi, teknolojik değişim, kurumlar, politikalar, çevre ve doğal kaynak boyutlarını bütünleşik şekilde ele alan iklim değişikliği hedeflerine ulaşılamamasının maliyetleri ile düşük karbonlu ve iklimle uyumlu bir ekonomiye geçişin getirileri üzerine bütüncül değerlendirmelerin mevcut olmadığı bir gerçektir. Gerek alt sektörler, gerekse ulusal ölçekte bu boşluğun görülmesi, bu bağlamda çalışmaların yürütülmesi ve gerekli önlemlerin alınması için TBMM çatısı altında Anayasanın 98 ve 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederim.

MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA CETVELİ